PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z NOWĄ ERĄ 2018/2019

JĘZYK POLSKI
POZIOM ROZSZERZONY

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Temat 1. **Określ, jaki problem podejmuje Anna Nasiłowska w podanym tekście. Zajmij stanowisko wobec rozwiązania przyjętego przez autorkę, odwołując się do tego tekstu oraz do innych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.**

Wytyczne do tematu 1.

W pełnej realizacji zadania mogą się znaleźć rozważania o:

- kształtowaniu przez literaturę tożsamości indywidualnej człowieka;
- oddziaływaniu literatury na odbiorcę, pograniczu literatury i psychologii oraz odbiciu w literaturze doświadczeń zbiorowych narodu, społeczeństwa, grupy;
- literaturze jako fenomenie społecznym, nośniku pamięci zbiorowej i wyobraźni historycznej.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	POZIOM PODSTAWOWY 1. Czytanie i słuchanie. Zdający: 1) odczytuje sens całego tekstu [...]; 2) [...] odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte; 5) wyróżnia argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym [...]. POZIOM ROZSZERZONY 1. Czytanie i słuchanie. Zdający: 2) twórczo wykorzystuje wypowiedzi krytycznoliterackie i teoretycznoliterackie (np. recenzja, szkic, artykuł, esej).
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	POZIOM PODSTAWOWY 1. Wstępne rozpoznanie. Zdający: 2) określa problematykę utworu; 3) rozpoznaje konwencję literacką [...]. 3. Interpretacja. Zdający: 2) wykorzystuje w interpretacji utworu konteksty [...]; 3) porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich. 4. Wartości i wartościowanie. Zdający: 2) dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości [...] uniwersalne. POZIOM ROZSZERZONY 2. Analiza. Zdający: 1) wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym). 3. Interpretacja. Zdający: 1) dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego. 4. Wartości i wartościowanie. Zdający: 1) wskazuje różne sposoby wyrażania wartościowań w tekstach.

III. Tworzenie wypowiedzi.	POZIOM PODSTAWOWY 1. Mówienie i pisanie. Zdający: 1) tworzy dłuższy tekst pisany [...] (rozprawka) [...] zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 2) przygotowuje wypowiedź [...] (wybiera [...] odpowiedni układ kompozycyjny, analizuje temat, wybiera formę kompozycyjną, sporządza plan wypowiedzi, dobiera właściwe słownictwo); 3) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę lub hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej (maksymalnie 40 punktów)

A	Określenie problemu	B	Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
9	Określenie problemu **zgodne z tekstem i pełne**	**9**	Stanowisko **adekwatne do tekstu i pełne**	**2**	**Brak** błędów rzeczowych	**6**	Kompozycja **funkcjonalna**	**2**	**Pełna** spójność wypowiedzi lub **nieznaczne zaburzenia** spójności	**4**	Styl **stosowny**	**4**	**Brak** błędów lub **nieliczne** błędy **nierażące**	**4**	Zapis **w pełni poprawny** lub **nieliczne** błędy **nierażące**
6	Określenie problemu **zgodne z tekstem**, ale **niepełne**	**6**	Stanowisko **adekwatne do tekstu**, ale **niepełne**			**3**	**Zaburzenia** funkcjonalności kompozycji	**1**	**Znaczne zaburzenia** spójności	**2**	Styl **częściowo stosowny**	**2**	**Liczne** błędy **nierażące** lub **nieliczne** błędy **rażące**	**2**	**Liczne** błędy **nierażące** lub **nieliczne** błędy **rażące**
3	Określenie problemu **częściowo zgodne z tekstem**	**3**	Stanowisko **częściowo adekwatne do tekstu**												
0	**Brak** określenia problemu lub problem **niezgodny z tekstem**	**0**	**Brak** stanowiska lub stanowisko **nieadekwatne do tekstu**	**0**	**Jeden błąd rzeczowy** lub **więcej** błędów rzeczowych	**0**	**Brak** zamysłu kompozycyjnego	**0**	Wypowiedź **niespójna**	**0**	Styl **niestosowny**	**0**	**Liczne** błędy **rażące**	**0**	**Liczne** błędy **rażące**

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
Pojawienie się błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

W przypadku oceny pracy ucznia z dysleksją zróżnicowanie kryteriów dotyczy wyłącznie poprawności zapisu.
4 p. – zapis **w pełni poprawny** lub **nieliczne** błędy **nierażące.**
2 p. – **liczne** błędy.

Objaśnienia dotyczące oceny wypowiedzi argumentacyjnej

A. Określenie problemu. Zdający powinien zrozumieć, jaki problem podejmuje autor w przedstawionym fragmencie tekstu oraz sformułować ten problem. Określenie problemu jest oceniane ze względu na to, czy jest **zgodne z tekstem** i czy jest **pełne**.

Określenie problemu uważa się za:
– **pełne**, jeśli praca zawiera zarówno odtworzenie problemu (np. w postaci pytania), jak i jego interpretację, czyli umieszczenie tego problemu w odpowiednim kontekście. Interpretacja problemu powinna być uzasadniona (np. wagę problemu można uzasadnić jego historycznymi uwarunkowaniami lub współczesnymi implikacjami).
– **niepełne**, jeśli praca nie zawiera interpretacji trafnie rozpoznanego problemu.
– **częściowo zgodne** z tekstem, jeśli zdający nie w pełni rozpoznaje problem główny lub wydobywa z tekstu tylko problem drugorzędny.

B. Sformułowanie stanowiska zdającego wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu.
Uczeń powinien **omówić i ocenić rozwiązanie** zaproponowane przez autora w przedstawionym tekście. Sformułowanie stanowiska zdającego wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu jest oceniane ze względu na to, czy jest **adekwatne do tekstu** i czy jest **pełne**.

Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu uważa się za:
– **częściowo adekwatne do tekstu**, gdy zniekształca rozwiązanie proponowane przez autora.
– **pełne**, gdy zawiera ono odtworzenie rozwiązania przyjętego przez autora tekstu oraz trafne odwołania do innych tekstów kultury uzasadniające stanowisko zdającego.
– **niepełne**, kiedy brak trafnego odwołania do innych tekstów kultury uzasadniających stanowisko zdającego.

C. Poprawność rzeczową ocenia się na podstawie liczby błędów rzeczowych. Pomyłki (np. w nazwach własnych lub datach) niewpływające na sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu uważa się za usterki, a nie błędy rzeczowe.

Błąd kardynalny to błąd rzeczowy świadczący o nieznajomości (1) tekstu kultury, do którego odwołuje się zdający, oraz (2) kontekstu interpretacyjnego przywołanego przez zdającego.

D. Kompozycja oceniana jest ze względu na **funkcjonalność segmentacji** i **uporządkowanie tekstu** zgodnie z wybranym przez zdającego gatunkiem wypowiedzi. Należy wziąć pod uwagę, czy w tekście zostały wyodrębnione – językowo i graficznie – części pracy oraz akapity niezbędne dla jasnego sformułowania stanowiska i uzasadniających je argumentów, a także czy wyodrębnione części i akapity są logicznie i konsekwentnie uporządkowane (bez luk i zbędnych powtórzeń).

Kompozycja jest **funkcjonalna**, jeśli podział tekstu na segmenty (części) i ich porządek (układ) są ściśle powiązane z porządkiem treści i realizowanymi w tekście funkcjami retorycznymi. Odejście od zasady trójdzielnej kompozycji nie jest błędem, jeśli segmentacja jest funkcjonalna.
Wagę zaburzenia funkcjonalności ocenia egzaminator na podstawie całości pracy (np. brak zakończenia w pracy, w której uczeń jasno rozwija swoją myśl, uznaje się za niewielkie zaburzenie, natomiast brak rozdzielenia interpretacji problemu od interpretacji rozwiązania lub podważenie w zakończeniu wcześniejszych wywodów – za znaczne zaburzenie).

E. Spójność lokalną ocenia się na podstawie zgodności logicznej i gramatycznej między kolejnymi, znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie zdaniami w akapitach. Znaczne zaburzenia spójności wypowiedzi to np. akapity zbudowane z sekwencji zdań niepowiązanych ze sobą ani logicznie, ani gramatycznie (potok luźnych myśli, skojarzeń).

F. Styl tekstu ocenia się ze względu na **stosowność**.
Styl uznaje się za:
– **stosowny**, jeśli zachowana jest zasada *decorum* (dobór środków językowych jest celowy i adekwatny do wybranego przez ucznia gatunku wypowiedzi, sytuacji egzaminacyjnej, tematu i intencji wypowiedzi oraz odmiany pisanej języka). Dopuszcza się drobne, sporadyczne odstępstwa od stosowności.
– **częściowo stosowny**, jeśli w wypowiedzi zdający niefunkcjonalnie łączy różne style, nie kontroluje jednolitości stylu, np. w wypowiedzi pojawiają się wyrazy i konstrukcje z języka potocznego, nieoficjalnego, wtręty ze stylu urzędowego, nadmierna metaforyka. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne.
– **niestosowny**, jeśli wypowiedź zawiera np. wulgaryzmy lub ma charakter obraźliwy.

Styl wypracowania nie musi być zgodny z upodobaniami stylistycznymi egzaminatora.

G. Poprawność językowa oceniana jest ze względu na **liczbę** i **wagę** błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych.
Błąd stylistyczny to konstrukcja zgodna z normą językową, ale niewłaściwa w sytuacji, w której powstaje tekst, oraz nieodpowiednia dla stylu, w jakim tekst jest pisany, np. udziwniona metafora, niefunkcjonalny kolokwializm, wulgaryzm, nieuzasadnione powtórzenie leksykalne lub składniowe. Błędów logicznych nie uznaje się za błędy stylistyczne.

H. Poprawność zapisu ocenia się ze względu na **liczbę** błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (szacowaną odpowiednio do objętości tekstu) oraz ich **wagę** (błędy rażące i nierażące). Za **błąd rażący** uznaje się błąd, który polega na naruszeniu ogólnej reguły ortograficznej lub interpunkcyjnej w zapisie słów lub fraz o wysokiej frekwencji.

Temat 2. **Dokonaj interpretacji porównawczej podanych tekstów. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.**

Wytyczne do tematu 2.

- W realizacji zadania istotne jest porównywanie (najlepiej równoległe) obu tekstów.
- Jeśli zdający podejmuje się interpretacji najpierw pierwszego tekstu, to interpretując drugi tekst, powinien nawiązywać w swoim porównaniu do pierwszego tekstu.
- Krótkie, dwu- czy trzyzdaniowe porównanie na końcu wypracowania jest niewystarczające.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	POZIOM PODSTAWOWY 1. Czytanie i słuchanie. Zdający: 1) odczytuje sens całego tekstu [...]; 4) wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu, rozpoznaje zastosowane w nim środki językowe i ich funkcje w tekście.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	POZIOM PODSTAWOWY 1. Wstępne rozpoznanie. Zdający: 1) prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktu z dziełem sztuki; 2) określa problematykę utworu; 3) rozpoznaje konwencję literacką [...]. 2. Analiza. Zdający: 1) wskazuje zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego i ich funkcje [...] oraz inne wyznaczniki poetyki danego utworu (z zakresu podstaw wersyfikacji, kompozycji, genologii) i określa ich funkcje; 4) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera [...]; 5) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty (dostrzega cechy wspólne i różne). 3. Interpretacja. Zdający: 1) wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (np. słowa klucze, wyznaczniki kompozycji); 2) wykorzystuje w interpretacji utworu konteksty (np. [...] kulturowe [...]); 3) porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich. POZIOM ROZSZERZONY 2. Analiza. Zdający: 1) wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym); 3) rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe [...] oraz ich funkcję ideową i kompozycyjną, a także znaki tradycji [...]; 3. Interpretacja. Zdający: 2) przeprowadza interpretację porównawczą utworów literackich.

III. Tworzenie wypowiedzi.	POZIOM PODSTAWOWY 1. Mówienie i pisanie. Zdający: 1) tworzy dłuższy tekst pisany [...] zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 2) przygotowuje wypowiedź [...] (wybiera [...] odpowiedni układ kompozycyjny, analizuje temat, wybiera formę kompozycyjną, sporządza plan wypowiedzi, dobiera właściwe słownictwo); 3) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę lub hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).

Kryteria oceny interpretacji porównawczej (maksymalnie 40 punktów)

<table>
<tr><th>A</th><th>Koncepcja porównywania utworów</th><th>B</th><th>Uzasadnienie tezy interpretacyjnej</th><th>C</th><th>Poprawność rzeczowa</th><th>D</th><th>Zamysł kompozycyjny</th><th>E</th><th>Spójność lokalna</th><th>F</th><th>Styl tekstu</th><th>G</th><th>Poprawność językowa</th><th>H</th><th>Poprawność zapisu</th></tr>
<tr><td>6</td><td>Koncepcja niesprzeczna z utworami i spójna</td><td>12</td><td>Uzasadnienie trafne, pogłębione</td><td rowspan="3">2</td><td rowspan="3">Brak błędów rzeczowych</td><td rowspan="2">6</td><td rowspan="2">Kompozycja funkcjonalna</td><td rowspan="2">2</td><td rowspan="2">Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności</td><td>4</td><td>Styl stosowny</td><td>4</td><td>Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące</td><td>4</td><td>Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Koncepcja niesprzeczna z utworami i częściowo spójna</td><td>8</td><td>Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione</td><td rowspan="2">2</td><td rowspan="2">Styl częściowo stosowny</td><td rowspan="2">2</td><td rowspan="2">Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące</td><td rowspan="2">2</td><td rowspan="2">Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Koncepcja częściowo sprzeczna z utworami</td><td>4</td><td>Uzasadnienie częściowo trafne</td><td>3</td><td>Zaburzenia funkcjonalności kompozycji</td><td>1</td><td>Znaczne zaburzenia spójności</td></tr>
<tr><td>0</td><td>Koncepcja sprzeczna z utworami lub brak koncepcji</td><td>0</td><td>Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację porównawczą</td><td>0</td><td>Jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych</td><td>0</td><td>Brak zamysłu kompozycyjnego</td><td>0</td><td>Wypowiedź niespójna</td><td>0</td><td>Styl niestosowny</td><td>0</td><td>Liczne błędy rażące</td><td>0</td><td>Liczne błędy rażące</td></tr>
</table>

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
Pojawienie się błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

W przypadku oceny pracy ucznia z dysleksją zróżnicowanie kryteriów dotyczy wyłącznie poprawności zapisu.
4 p. – zapis **w pełni poprawny** lub **nieliczne** błędy **nierażące**.
2 p. – **liczne** błędy.

Objaśnienia dotyczące oceny interpretacji porównawczej

A. Koncepcja interpretacji porównawczej jest efektem poszukiwania przez zdającego sensów wynikających z zestawienia tekstów i wymaga ustalenia pewnych obszarów porównania, w których szuka się podobieństw i/lub różnic między utworami, a następnie wyciąga z tego wnioski.
Koncepcja jest oceniana ze względu na to, czy jest **niesprzeczna z utworami** i czy jest **spójna**.

Koncepcja jest:
– **niesprzeczna z utworami**, jeśli znajduje potwierdzenia w obu tekstach, przy czym porównywane obszary są dla tekstów trafne i istotne, a nie drugorzędne.
– **częściowo sprzeczna** z utworami, jeśli jedynie we fragmentach (lub fragmencie) znajduje potwierdzenie w tekstach lub porównywane obszary są dla tekstów drugorzędne.
– **całkowicie sprzeczna z utworami, jeśli nawet we fragmentach (lub fragmencie) nie znajduje potwierdzenia w tekstach**.

Koncepcja jest:
– **spójna**, gdy wypowiedź w sposób wystarczający dla uzasadnienia tezy/hipotezy interpretacyjnej obejmuje i łączy w całość sensy obu utworów.
– **częściowo spójna**, gdy wypowiedź obejmuje i łączy sensy obu utworów, ale w sposób niewystarczający dla uzasadnienia tezy/hipotezy interpretacyjnej.
– **niespójna**, gdy wypowiedź obejmuje sensy każdego tekstu, ale ich nie łączy (tzn. wypowiedź składa się z dwóch niepowiązanych ze sobą interpretacji).
Brak koncepcji to brak wskazania zasady zestawienia utworów.

B. Uzasadnienie interpretacji jest oceniane ze względu na to, czy jest **trafne** i czy jest **pogłębione**.
Uzasadnienie **trafne** zawiera wyłącznie **powiązane z tekstami argumenty na rzecz odczytania sensów wynikających z zestawienia utworów**.
Argumenty muszą wynikać ze sfunkcjonalizowanej analizy, to znaczy wywodzić się z formy lub/i treści tekstów.

Uzasadnienie jest:
– **częściowo trafne**, jeśli w pracy – oprócz argumentów niepowiązanych z tekstami lub/i niewynikających ze sfunkcjonalizowanej analizy – pojawi się przynajmniej jeden argument powiązany z tekstami i wynikający ze sfunkcjonalizowanej analizy.
– **pogłębione**, jeśli znajduje potwierdzenie nie tylko w tekstach, ale także w kontekstach (np. biograficznym, historycznoliterackim, filozoficznym, kulturowym). Zdający powinien choć częściowo rozwinąć przywołany kontekst, aby uzasadnić jego pojawienie się.
– **niepogłębione**, gdy wszystkie argumenty są sfunkcjonalizowane, ale zdający przywołał je tylko z tekstów albo tylko z kontekstów.

C. Poprawność rzeczową ocenia się na podstawie liczby błędów rzeczowych. Pomyłki (np. w nazwach własnych lub datach) niewpływające na koncepcję interpretacyjną uważa się za usterki, a nie błędy rzeczowe.

Błąd kardynalny to błąd rzeczowy świadczący o nieznajomości (1) tekstu kultury, do którego odwołuje się zdający, oraz (2) kontekstu interpretacyjnego przywołanego przez zdającego.

D. Kompozycja oceniana jest ze względu na **funkcjonalność segmentacji** i **uporządkowanie tekstu** zgodnie z wybranym przez ucznia gatunkiem wypowiedzi. Należy wziąć pod uwagę, czy w tekście zostały wyodrębnione – językowo i graficznie – części pracy oraz akapity niezbędne dla jasnego przedstawienia koncepcji interpretacyjnej i uzasadniających ją argumentów, a także czy wyodrębnione części i akapity są logicznie oraz konsekwentnie uporządkowane (bez luk i zbędnych powtórzeń).

Kompozycja jest **funkcjonalna**, jeśli podział tekstu na segmenty (części) i ich porządek (układ) są ściśle powiązane z porządkiem treści i realizowanymi w tekście funkcjami retorycznymi. Odejście od zasady trójdzielnej kompozycji nie jest błędem, jeśli segmentacja jest funkcjonalna.

E. Spójność lokalną ocenia się na podstawie zgodności logicznej i gramatycznej między kolejnymi, znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie zdaniami w akapitach. Znaczne zaburzenia spójności wypowiedzi to np. akapity zbudowane z sekwencji zdań niepowiązanych ze sobą ani logicznie, ani gramatycznie (potok luźnych myśli, skojarzeń).

F. Styl tekstu ocenia się ze względu na **stosowność**.
Styl uznaje się za:
– **stosowny**, jeśli zachowana jest zasada *decorum* (dobór środków językowych jest celowy i adekwatny do wybranego przez ucznia gatunku wypowiedzi, sytuacji egzaminacyjnej, tematu i intencji wypowiedzi oraz odmiany pisanej języka). Dopuszcza się drobne, sporadyczne odstępstwa od stosowności.
– **częściowo stosowny**, jeśli w wypowiedzi zdający niefunkcjonalnie łączy różne style, nie kontroluje jednolitości stylu, np. w wypowiedzi pojawiają się wyrazy i konstrukcje z języka potocznego, nieoficjalnego, wtręty ze stylu urzędowego, nadmierna metaforyka. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne.
– **niestosowny**, jeśli wypowiedź zawiera np. wulgaryzmy lub ma charakter obraźliwy.

Styl wypracowania nie musi być zgodny z upodobaniami stylistycznymi egzaminatora.

G. Poprawność językowa oceniana jest ze względu na **liczbę** i **wagę** błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych.
Błąd stylistyczny to konstrukcja zgodna z normą językową, ale niewłaściwa w sytuacji, w której powstaje tekst, oraz nieodpowiednia dla stylu, w jakim tekst jest pisany, np. udziwniona metafora, niefunkcjonalny kolokwializm, wulgaryzm, nieuzasadnione powtórzenie leksykalne lub składniowe. Błędów logicznych nie uznaje się za błędy stylistyczne.

H. Poprawność zapisu ocenia się ze względu na **liczbę** błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (szacowaną odpowiednio do objętości tekstu) oraz ich **wagę** (błędy rażące i nierażące). Za **błąd rażący** uznaje się błąd, który polega na naruszeniu ogólnej reguły ortograficznej lub interpunkcyjnej w zapisie słów lub fraz o wysokiej frekwencji.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA PRAC Z JĘZYKA POLSKIEGO UCZNIÓW ZE STWIERDZONYMI DYSFUNKCJAMI

W pracy maturalnej z języka polskiego autorstwa zdającego, u którego stwierdzono dysleksję i dysortografię, nie należy uwzględniać w ocenie następujących błędów:

a) zmienionej kolejności liter w wyrazach,

b) wstawionych dodatkowo liter w wyrazie, opuszczonych lub przestawionych liter,

c) opuszczonego początku lub końca wyrazu,

d) występowania w wyrazach głosek dźwięcznych zamiast bezdźwięcznych i odwrotnie,

e) mylenia głosek *i* i *j*, głosek nosowych z końcówką fleksyjną, np.: *ę-em*, *ą-om*,

f) mylenia przedrostków z przyimkami, np.: *pode szły*; błędnego zapisywania przyimków z rzeczownikami i przysłówkami, np.: *wklasie*, *zachwilę*, *napewno*,

g) niewłaściwego zapisu spółgłosek miękkich, np.: *rosinie* zamiast *rośnie*, *skosiny* zamiast *skośny*,

h) wynikających ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np.: *startóje* bo *startować*, błędnej pisowni wyrazów, którymi nie rządzą zasady ortograficzne (ich pisownię trzeba zapamiętać),

i) błędnego stosowania lub niestosowania znaków interpunkcyjnych.

Na podstawie: *Egzamin maturalny w roku szkolnym 2017/2018. Zasady oceniania rozwiązań zadań*, CKE, Warszawa 2018.